

SYLABUS PRZEDMIOTU – Ewolucjonizm a socjologia religii

I. Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu
Ewolucjonizm a socjologia religii
2. Kod przedmiotu
24-PCDL-ESR
3. Rodzaj przedmiotu (obowiązkowy, fakultatywny)
Fakultatywny
4. Kierunek studiów
Praca Socjalna
5. Poziom studiów
I stopień Licencjat
6. Rok studiów
III rok
7. Semestr
5
7. Rodzaje zajęć i liczba godzin
Wykład – 30 godzin
8. Liczba punktów ECTS
3
9. Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy wykładowcy/prowadzących zajęcia
Kamil M. Kaczmarek, doktor, camillos@amu.edu.pl;
10. Język wykładowy
Polski
11. Program (programy studiów, w którym realizowany jest przedmiot (jeśli dotyczy)
Socjologia

II. Informacje szczegółowe

1. Cel przedmiotu

C1	przekazanie wiedzy na podstawowych problemów socjologii religii oraz historii wczesnego chrześcijaństwa
C2	przekazanie wiedzy na temat różnych teorii ewolucjonistycznych w naukach społecznych
C3	rozwinięcie zdolności stosowania kategorii teoretycznych właściwych poszczególnym koncepcjom ewolucjonistycznym do naświetlania zjawisk religijnych
C4	rozwinięcie umiejętności krytycznej oceny alternatywnych rozwiązań teoretycznych ze względu na ich potencjał badawczy
C5	wyrobienie umiejętności pisania opracowań naukowych
C6	rozwinięcie wrażliwości na zasady etyki w pracy naukowej

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

Potwierdzona wiedza i umiejętności z zakresu wstępu do socjologii.

3. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
ESR_1	Rozróżnia najważniejsze nurty myślenia ewolucyjnego w naukach społecznych	K_W01
ESR_2	Tłumaczy przemiany w ramach religii procesami ewolucyjnymi	K_W04, K_W06
ESR_3	Zna podstawowe podobieństwa i różnice między ewolucją organiczną a socjokulturową	K_W05,K_W04
ESR_4	Rekonstruuje i przekształca koncepcje teoretyczne zgodnie z regułami hermeneutyki socjologicznej	K_W01, K_W13
ESR_5	Dobiera koncepcje teoretyczne najbardziej użyteczne do danego problemu badawczego	K_W02
ESR_6	Stosuje teorię socjologiczną do wybranego zjawiska religijnego	K_W05
ESR_7	Korzysta ze źródeł i opracowań	K_W07, K_U12, K_U21
ESR_8	Pisze mini-monografię wybranego zjawiska religijnego z perspektywy ewolucjonizmu socjologicznego	K_U12, K_U14, K_K11, K+U20 K_U24
ESR_9	Przestrzega reguł etycznych w trakcie pisania pracy (własność intelektualna)	K_K14

4. Treści kształcenia

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Wprowadzenie do problematyki wykładu: wieloznaczność terminu ewolucjonizm, wieloznaczność terminu religia; wprowadzenie do metod Third Quest.	EK1, EK4
Zasady dotyczące minimonografii zaliczeniowej; reguły hermeneutyki socjologicznej, socjologiczna koszerność (Vertfreiheit), zasady dokumentowania źródeł (cytowanie i przypisy).	EK5, EK6, EK7, EK8, EK9, EK10
Hegłowska teoria ewolucji społecznej; teoria ewolucji religii Hegla;	EK1, EK2
kontynuatorzy tradycji Hegłowskiej: szkoła marksowska w religioznawstwie: Kautskyego, Fromma i Robertsona analiza wczesnego chrześcijaństwa; Max Scheler i prawa współdziałania czynników realnych i idealnych;	ESR_1, ESR_2, ESR_4, ESR_7
kontynuatorzy tradycji Hegłowskiej: Roberta Bellaha teoria ewolucji religijnej	ESR_1, ESR_2
Comteańska teoria dynamiki społecznej i ewolucji; ewolucja religii jako etap ewolucji społecznej;	ESR_1, ESR_2
Kontynuatorzy Comte'a – antropologiczna szkoła ewolucjonizmu w religioznawstwie: E. B. Tylor, G. Frazer, R. Marett; teorie genezy religii w zastosowaniu do konkretnej religii;	ESR_1, ESR_2, ESR_4, ESR_7
neoewolucjonizm w antropologii: L. White, G.V. Childe, J. Steward	ESR_1
Lamarckizm i darwinizm; elementy darwinowskiej i neodarwinowskiej teorii ewolucji; rodzaje doboru, specjacji, źródła zmienności, siły selekcji, przyczyny ultymatywne i bezpośrednie;	ESR_3
socjobiologia i psychologia ewolucyjna o religii (Wilson, Boyer); podejście populacyjne (Richerson i Boyd);	ESR_1, ESR_2
memetyka (Dawkins, Blackmore, Lynch, Distin). Typy mutacji tekstów Nowego Testamentu (B. Ehrman)	ESR_1, ESR_2, ESR_4, ESR_7
Spencerowskie teorie: ewolucji, inwolucji, stadiów, typów społecznych; teoria ewolucji religii i instytucji eklezjastycznych;	ESR_1, ESR_2

Neoewolucjonizm w socjologii: Parsons, Lenski, Turner.	ESR_1
Koncepcja ewolucji Bogów i organizacji religijnych w teorii religii Starka i Bainbridge'a; teorie socjoreligijne Starka w zastosowaniu do wczesnego chrześcijaństwa	ESR_1, ESR_2, ESR_4, ESR_7

5. Zalecana lista lektur

1. Blackmore Susan, 2002, *Maszyna memowa*, przeł. Norbert Radomski, Poznań, Rebis.
2. Boyer Pascal, 2005, *I człowiek stworzył bogów*, przeł. K. Szeżyńska-Mačkowiak, Warszawa, Prószyński i S-ka.
3. Brodie Richard, 1997, *Wirus umysłu*, przeł. P. Turski, Łódź, TeTa Publishing.
4. Childe Gordon V., 1963, *O rozwoju w historii*, przeł. H. Kraheńska, Warszawa, PWN.
5. Ehrman Bart D., 2009, *Przeinaczanie Jezusa. Kto i dlaczego zmieniał Biblię*, przeł. M. Chowaniec, Warszawa, Wydawnictwo CiS.
6. Frazer James G, 1978, *Złota gałąź*, przeł. H. Krzeczowski, Warszawa, PIW.
7. Futuyma Douglas J., 2008, *Ewolucja*, przeł. Jacek Radwan, Warszawa, Uniwersytet Warszawski.
8. Marett R.R., 1910, *Antropologia*, przeł. L. Krzywicki, Warszawa, E. Wende i Ska.
9. Mayr Ernst, 2002, *To jest biologia. Nauka o świecie ożywionym*, Warszawa, Prószyński i S-ka.
10. Nowaczyk Mirosław, 1989, *Ewolucjonizm kulturowy a religia*, Warszawa, PWN.
11. Robertson Archibald, 1960, *Pochodzenie chrześcijaństwa*, Warszawa, KiW.
12. Spencer Herbert, 1889, *Indukcje socjologii*, przeł. J. Potocki, Warszawa, Wydawnictwo Głosu.
13. Spencer Herbert, 1891, *Instytucje kościelne*, przeł. J.K. Potocki, Warszawa, W Drukarni Maryi Ziemkiewicz.
14. Trocmé Étienne, 2004, *Pierwsze kroki chrześcijaństwa*, przeł. J. Gorecka-Kalita, Kraków, WAM.
15. Tylor Edward B., 1898, *Cywilizacja pierwotna. Badania rozwoju mitologii, filozofii, wiary, mowy, sztuki i zwyczajów*, przeł. Z. A. Kowerska, Warszawa, Wydawnictwo Głosu.
16. Vermes Geza, 2008, *Twarze Jezusa*, przeł. J. Kołak, Kraków, Homini.
17. Vermes Geza, 2006, *Kto był kim w czasach Jezusa*, przeł. K. Bażyńska-Chojnacka, P. Chojnacki, Warszawa, Amber.
18. Wilson Edward O., 1998, *O naturze ludzkiej*, Poznań, Zysk i S-ka.
19. Wężowicz-Ziółkowska Dobrosława, 2008, *Moc narrativum. Idee biologii we współczesnym dyskursie humanistycznym*, Katowice, Uniwersytet Śląski.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu								
	ES R_1	ES R_2	ES R_3	ES R_4	ES R_5	ES R_6	ESR _7	ESR _8	ESR _9
Egzamin pisemny									
Egzamin ustny									
Egzamin z „otwartą książką”									
Kolokwium pisemne	X	X	X						

Kollokwium ustne										
Test										
Projekt										
Esej				X	X	X	X	X	X	X
Raport										
Prezentacja multimedialna										
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)										
Portfolio										
Inne (jakie?) -										
...										

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	2
	Czytanie wskazanej literatury	10
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	30
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	20
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		92

LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU	3
--	---

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0):W napisanym eseju wykazanie się dobrą znajomością i umiejętnością zastosowania wybranych teorii ewolucyjnych do zjawisk religijnych.

dobry plus (+db; 4,5): W napisanym eseju wykazanie się znajomością i umiejętnością zastosowania wybranych teorii ewolucyjnych do zjawisk religijnych.

dobry (db; 4,0):W napisanym eseju wykazanie się poprawną znajomością i umiejętnością zastosowania wybranych teorii ewolucyjnych do zjawisk religijnych.

dostateczny plus (+dst; 3,5): zaliczenie kolokwium pisemnego pow. 15 pkt.

dostateczny (dst; 3,0):zaliczenie kolokwium pisemnego 10-15 pkt.

niedostateczny (ndst; 2,0): niezaliczenie kolokwium pisemnego.